

Кодифікація безпілотних систем і засобів РЕБ за стандартами НАТО в Україні

Вступ

1. Кодифікація в Україні

2. Кодифікація безпілотних систем

3. Кодифікація засобів РЕБ тактичного рівня

В

Кодифікація предметів постачання за стандартами НАТО – це правовий і технічний режим, який робить оборонні постачання передбачуваними, прозорими та взаємосумісними.

Україна інтегрована до системи кодифікації НАТО на рівні Tier 2 і з 2019 року здійснює власну кодифікацію з передаванням даних до міжнародного каталогу.

1. Кодифікація НАТО в Україні

Метою кодифікації НАТО в Україні є:

- підвищення ефективності управління номенклатурою предметів постачання на всіх стадіях життєвого циклу;
- забезпечення необхідних умов для автоматизованого обліку;
- ефективніше управління запасами;
- сприяння сумісності систем логістики сил оборони України із системами логістики збройних сил інших країн, які використовують систему кодифікації НАТО.

В Україні кодифікації НАТО підлягає військове майно сил оборони, зокрема:

- вироби;

www.DLF.ua

- складові частини виробів, інструменти, приладдя, матеріали, програмне забезпечення, що є об'єктами самостійного постачання.

В українській термінології таке майно об'єднане терміном «предмети постачання».

Нерухоме майно сил оборони України кодифікації не підлягає.

Роботи з кодифікації НАТО проводиться під час:

- розробки або модернізації предметів постачання;
- закупівлі предметів постачання, якщо їх оплата здійснюється за централізованими розрахунками;
- експлуатації предметів постачання (якщо кодифікація не була здійснена під час розробки або закупівлі).

Кодифікація здійснюється відповідно до принципів і правил системи кодифікації НАТО. Ці принципи визначені в угодах зі стандартизації НАТО STANAG 3150, STANAG 3151, STANAG 4177, STANAG 4438 та Керівництві НАТО з кодифікації ACodP-1.

Для визначення узгодженої назви використовується Багатомовний перелік назв предметів постачання ACodP-3 (NATO Multilingual Item Name Directory). Цей перелік містить стандартні назви предметів постачання у системі кодифікації НАТО, їхні коди, опис і тлумачення.

Предмети постачання класифікуються відповідно до національного класифікатора. Цей класифікатор є гармонізованим з класифікатором предметів постачання НАТО ACodP-2 (NATO Multilingual Supply Classification Handbook).

Ідентифікація предметів постачання здійснюється відповідно до Угоди НАТО зі стандартизації (STANAG 3151) «Єдина система ідентифікації предметів постачання».

При цьому, для ідентифікації використовуються дані, що містяться у технічних документах.

У процесі ідентифікації розробникам, виробникам і постачальникам призначаються коди NCAGE.

У центрі системи кодифікації – NATO Stock Number (NSN). NSN – це 13-значний номер, побудований за уніфікованою структурою:

- перші 4 цифри – код групи й класу за класифікатором НАТО ACodP-2;

www.DLF.ua

- наступні 2 – код національного бюро кодифікації країни, що виконала кодифікацію;
- останні 7 (у матеріалах – 9 цифр як унікальний код) – унікальний ідентифікатор предмета постачання.

В Україні номенклатурні номери НАТО зазначаються в експлуатаційних документах відповідно до українського стандарту правил ведення експлуатаційних документів.

2. Кодифікація безпілотних систем

Кодифікацію безпілотних систем здійснює Міністерство оборони України.

Підставою для кодифікації є:

- акт про проведення спільних відомчих випробувань, який підтверджує відповідність технічним умовам, тактико-технічним характеристикам і комплектації безпілотних систем;
- результати вивчення заявлених тактико-технічних характеристик зразка (ознайомлення з результатами випробувань, проведених виробником) – у разі відповідності технічним вимогам до типу безпілотної системи чи у випадку потреби в забезпеченні конкретним зразком безпілотної системи.

Спільні відомчі випробування проводяться з одним із зацікавлених державних замовників або Державним науково-дослідним інститутом випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки.

При поданні документів до акта додаються:

- інформація про тактико-технічні характеристики безпілотної системи – на підставі технічних умов;
- технічні умови на безпілотну систему, які затвердив виробник. Такі технічні умови повинні бути внесені до головного фонду технічних умов України й електронної бази даних «Технічні умови України»;
- акти та програма заводських випробувань безпілотної системи.

Важливо: вимагати від виробника безпілотної системи інші документи для здійснення кодифікації предмета постачання, введення його до штатів і табелів заборонено.

Коли виробник подає акт про спільні відомчі випробування, кодифікація безпілотної системи здійснюється виключно на його (та доданих до нього документів) підставі. Отримувати інформацію про наявність потреби в такій безпілотній системі не потрібно.

www.DLF.ua

Також у цьому випадку не потрібно проводити визначальні відомчі випробування комісії державного замовника безпілотної системи.

Кодифікацію проводить Міністерство оборони України протягом 10 днів із дня надходження акта про проведення спільних відомчих випробувань із доданими документами.

Кодифікація безпілотних систем може здійснюватися за результатами вивчення заявлених тактико-технічних характеристик, ознайомлення з результатами випробувань, проведених виробником – за потреби в забезпеченні конкретним зразком безпілотної системи. Це підтверджується повідомленням про потребу в проходженні процедури кодифікації від Генерального штабу Збройних Сил, командувань видів, окремих родів військ (сил) Збройних Сил.

У такому випадку виробник безпілотної системи надсилає до Міністерства оборони України інформацію про тактико-технічні характеристики безпілотної системи разом із технічними умовами, актами та протоколами попередніх випробувань.

Як і в попередньому випадку, державне підприємство, що належить до сфери управління Міністерства економіки України, вносить технічні умови до головного фонду технічних умов України й електронної бази даних «Технічні умови України».

У цьому випадку кодифікація також займає 10 робочих днів.

У разі відповідності технічним вимогам на тип безпілотної системи, кодифікація безпілотних систем може здійснюватися за результатами вивчення заявлених тактико-технічних характеристик зразка, ознайомлення з результатами випробувань, проведених виробником.

Технічні вимоги до типу безпілотної системи розробляє та затверджує Міністерство оборони України разом із Генеральним штабом Збройних Сил на визначені типи безпілотних систем:

- на ударний безпілотний літальний апарат одноразового використання роторного типу;
- на розвідувальний безпілотний літальний апарат роторного типу;
- на ударний безпілотний літальний апарат багаторазового використання роторного типу різного радіусу дії;
- на ударний безпілотний літальний апарат багаторазового використання літакового типу різного радіусу дії;
- на розвідувальний безпілотний літальний апарат літакового типу різного радіусу дії.

Міністерство оборони України разом із Генеральним штабом Збройних Сил можуть визначити додаткові типи безпілотних систем,

www.DLF.ua

розробити та затвердити технічні вимоги до таких типів.

У такому разі виробник безпілотної системи надсилає до Міністерства оборони України інформацію про тактико-технічні характеристики безпілотної системи з технічними умовами, що їх затвердив виробник, актами та протоколами попередніх випробувань.

У разі відповідності технічним вимогам до типу безпілотної системи кодифікація безпілотної системи проводиться без отримання інформації про наявність потреби в ній.

Виробник безпілотної системи розробляє та затверджує технічні умови і вносить їх до головного фонду технічних умов України й електронної бази даних «Технічні умови України». У цьому випадку вони не потребують затвердження чи погодження Міністерства оборони України, інших державних органів.

Кодифікація і в цьому випадку займає 10 днів.

3. Кодифікація засобів РЕБ тактичного рівня

Кодифікацію засобу радіоелектронної боротьби тактичного рівня здійснює Міністерство оборони України:

- на підставі акта про проведення спільних відомчих випробувань, що підтверджує відповідність технічним умовам, тактико-технічним характеристикам і комплектації, що їх затверджує Міністерство оборони України разом з Генеральним штабом Збройних Сил;
- за результатами вивчення заявлених тактико-технічних характеристик засобу радіоелектронної боротьби тактичного рівня, ознайомлення з результатами випробувань, які проводить виробник. Така підстава є можливою у випадку відповідності технічним вимогам, затвердженим Міністерством оборони України разом з Генеральним штабом Збройних Сил.

Спільні відомчі випробування проводить виробник разом із одним із зацікавлених державних замовників або Державним науково-дослідним інститутом випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки. До спільних відомчих випробувань, які проводять Збройні Сили, обов'язково залучаються представники Генштабу Збройних Сил.

За результатами таких випробувань складається акт про проведення спільних відомчих випробувань, до якого додають:

- інформацію про тактико-технічні характеристики;

www.DLF.ua

- технічні умови, що їх затверджує виробник та внесені до головного фонду технічних умов України й електронної бази даних «Технічні умови України»;
- програму та методики, акт і протоколи заводських випробувань.

Міністерство оборони України здійснює кодифікацію засобу РЕБ тактичного рівня за умови:

- що акт про проведення спільних відомчих випробувань підтверджує відповідність технічним умовам, тактико-технічним характеристикам і комплектації;
- що виріб відповідає технічним вимогам, які затвердило Міністерство оборони України разом із Генштабом Збройних Сил.

Для проведення кодифікації в таких випадках достатньо такого акта та доданих до нього документів. У цьому випадку визначальні відомчі випробування не проводяться.

Важливо: вимагати від виробника засобу радіоелектронної боротьби додаткові документи заборонено.

Міністерство оборони України здійснює кодифікацію протягом 10 днів із дня надходження акта з додатками.

Кодифікацію засобу РЕБ тактичного рівня також може здійснювати Міністерство оборони України за результатами вивчення його заявлених тактико-технічних характеристик, й ознайомлення з результатами випробувань, що їх провів виробник. Це можливо у випадку відповідності засобу технічним вимогам, що їх затвердило Міністерство оборони України разом із Генеральним штабом Збройних Сил.

У такому випадку Міністерство оборони України протягом 5 робочих днів вивчає надані документи та, у разі відповідності технічним вимогам, забезпечує проведення демонстраційних випробувань.

Демонстраційні випробування проводяться за програмою і методикою виробника протягом 10 робочих днів із дня, коли Міністерство оборони України отримало документи. Міністерство оборони України забезпечує надання полігону, цілей, засобів вимірювання та контролю для проведення таких випробувань.

Технічні умови, що їх затверджує виробник і внесені до головного фонду технічних умов України й електронної бази даних «Технічні умови України», не потребують затвердження чи погодження Міністерства оборони України, інших державних органів.

Кодифікація здійснюється протягом 10 днів із дня проведення демонстраційних випробувань.